

Sınıf değiştirmeye ve defter tutmaya ilişkin kanunda belirtilen hadlerin adi ortaklıkta nasıl dikkate alınacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	53445970-105[177-2013/27-30]-72
Tarih	05.08.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAřKANLIęI

MANİSA VERGİ DAİRESİ BAřKANLIęI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüęü

Sayı : 53445970-105[177-2013/27-30]-72

05/08/2013

Konu : Defter Tutma Hadleri.

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden; yüzde elli ortak olarak belediye denetimli özel halk otobüsü işlettiğiniz, defter tutma bakımından birinci ve ikinci sınıf tüccarların sınıf değiştirmeye ve defter tutmaya ilişkin kanunda belirtilen hadlerin adi ortaklıkta nasıl dikkate alınacağı konusunda Başkanlığımızdan görüş talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 176 nci maddesinde tüccarların, defter tutma bakımından iki sınıfa ayrılmış olup, I inci sınıf tüccarların, bilanço esasına göre, II nci sınıf tüccarların, işletme hesabı esasına göre defter tutacakları hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Kanunun 177 nci maddesinde ise, "(2365 sayılı Kanunun 26'ncı maddesiyle değişen madde) Aşağıda yazılı tüccarlar, I'inci sınıfa dahildirler:

1) Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satan ve yıllık alımlarının tutarı **7.200.000.000 (422 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2013'den itibaren 150.000 -TL)** veya satışları tutarı **8.640.000.000 (422 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2013'den itibaren 200.000 -TL)** lirayı aşanlar,

2. Birinci bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşıp da bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatı **3.600.000.000** lirayı **(422 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2013'den itibaren 80.000 -TL)** aşanlar;

3. 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde 2 numaralı bentte yazılı iş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı **7.200.000.000 (422 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2013'den itibaren 150.000 -TL)** lirayı aşanlar;

4. Her türlü ticaret şirketleri (Adi şirketler iştigal neveleri yukardaki bentlerden hangisine giriyorsa o bent hükmüne tabidir.);

5. Kurumlar Vergisine tabi olan diğer tüzel kişiler (Bunlardan işlerinin icabı bilanço esasına göre defter tutmalarına imkan veya lüzum görülmeyenlerin, işletme hesabına göre defter tutmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilir.);

6. İhtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih edenler."

hükmü yer almaktadır.

Öte yandan Kanunun 180 inci maddesinde ise; "b) (II) nciden (I) inciye geçiş: İş hacmi bakımından (II) nci sınıfa dâhil tüccarların durumları aşağıda yazılı şartlara uyduğu takdirde bunlar bu şartların tahakkukunu takip eden hesap döneminden başlayarak (I) inci sınıfa geçerler.

1. Bir hesap döneminin iş hacmi 177 nci maddede yazılı hadlerden % 20 yi aşan bir nispette fazla olursa veya

2. Arka arkaya 2 dönemin iş hacmi 177 nci maddede yazılı hadlere nazaran % 20 ye kadar bir fazlalık gösterirse."

hükmü mevcuttur.

Bu itibarla, Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının 4 numaralı bendinde yer alan "...her türlü ticaret şirketleri (adi şirketler iştigal neveleri yukarıdaki bentlerden hangisine giriyorsa o bent hükmüne tabidir.)" hükmü uyarınca, adi ortaklığın faaliyet türünün, mezkur maddenin birinci fıkrasının 1, 2 ve 3 numaralı bentlerinden birine girmesi durumunda birinci sınıf tüccar olarak bilânço esasına göre defter tutması gerekmektedir.

Buna göre, ikinci sınıftan birinci sınıfa geçmeniz bakımından gayrisafi iş hasılatınızın 422 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen hadde göre % 20 oranında fazla olması veya arka arkaya iki dönemdeki toplam fazlalığın % 20 ye kadar olması zorunlu olup, adi ortaklık şeklinde faaliyetinizi sürdürdüğünüz belediye denetimli özel halk otobüsü işletmeniz ile ilgili olarak 2012 yılı gayrisafi iş hasılatınız olan 154.000 TL'nin mezkur Tebliğle belirlenen haddin % 20 fazlasını $[(80.000)+(80.000* \% 20)=96.000]$ aşması nedeniyle 2013 takvim yılında bilanço esasına göre defter tutmanız gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026